

A könyvtárügy rendezése

Az ország könyvvel való ellátása — Az egyesületi és magánkönyvtárak azonnal bejelentendők — A könyvkiadó-vállalatok felszámolása

A Közoktatásügyi Népbiztosság négy rendeletet adott ki a Magyar Tanácsköztársaság könyvtárügyének rendezésére. Ez a négy rendelet összefoglalja mindazokat az intézkedéseket, amelyek az ország lakosságának könyvvel való ellátását biztosítják. A Közoktatásügyi Népbiztosság állami feladatnak tekinti az ország lakosságának könyvvel, bibliografiákkal és könyvkatalógusokkal való ellátását. Ezért rendeletileg köztulajdonba és kezelésbe veszi az összes tudományos és közművelődési könyvtárakat, amennyiben ezek a hivatali kézikönyvtár kereteit túlhaladják. A könyvtárügy központosított ellátása és irányítása céljából a közoktatásügyi Népbiztosság országos könyvtárügyi tanács és országos könyvtárügyi és bibliográfiai intézet felállítását rendeli el és megszünteti a múzeumok és könyvtárak országos tanácsát, valamint a múzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségét. A megyék, városok és községek könyvtárügyének intézése a helyi munkás- és katonatanácsok feladata a könyvtárügyi tanács irányítása alatt. A fennálló könyvtárak átvételét, valamint átszervezését szintén a tanácsok végzik.

Külön rendelet intézkedik az egyesületi és magánkönyvtárakról. Kezelés és őrizet nélkül maradt vagy bármiképpen veszélyeztetett magán- és családi könyvtárak köztulajdonba vétetnek. Az ilyen könyvtárak azonnal bejelentendők a Közoktatásügyi Népbiztosság könyvtárügyi megbizottainál (VI., Andrássy-ut 12., I. emelet). Oly esetekben, mikor az elkallódás veszedelme fenyeget, kö-

teles mindenki a munkástanácsnak a könyvek hol-
létéről jelentést tenni. Magánosok, akik akár egész
könyvtárt, akár a könyvtár jelentős részét áruba
bocsájtják, kötelesek gyűjteményüket a könyvtár-
ügyi megbizottaknak *felajánlani*. Az értékesítés
szabaddá válik, ha a megbizottak írásban közlik,
hogy a felajánlott könyvgyűjteményre nem tar-
tanak igényt és az eladást szabaddá nyilvánítják.
Könyvgyűjteményeket ilyen írásbeli engedély nél-
kül senki sem vásárolhat. Nem terjed ki a felaján-
lási kötelezettség csupán néhány könyvből álló
gyűjteményre, ha az abban lévő darabok 1870
után adattak ki. A közcélra átengedett könyvtárak
helyiségei a lakásrekvirálás alól mentesítetnek.
Az egyesületek volt elnöksége köteles egy héten
belül az egyesület könyvtárának jegyzékét a könyv-
tárügyi megbizottaknak beküldeni. Magánosok,
akiknél a köztulajdonba vett könyvtárakból köl-
csönzött könyvek vannak, kötelesek azokat a köl-
csönző egyesületnek *egy héten belül visszaszolgál-
tatni*.

A könyv- és zeneműkiadó vállalatok, könyv-
kereskedések, egyesületek és magánosok a kiadá-
sukban megjelent könyvekről tartoznak a rendelet
megjelenésétől számított hat hónapon belül teljes
feltárt és kimutatást készíteni. A kiadványjegyzé-
keket három példányban kell beszolgáltatni. Az
eddig nem szocializált könyvkiadó-vállalatok *fel-
számolni* kötelesek. A felszámolást a kiadók a szel-
lemi termékek országos tanácsa szocializáló bizott-
ságának megbizottjával együtt végzik. A felszámoló
vállalatok főnökei legjobban fizetett alkalmazott-
juk fizetését kapják. A tudományos és modern
antikváriumok *nem szocializálандók* és egyelőre
nem hivatalos elosztó szervei a szellemi termékek
országos tanácsának. A tudományos antikváriumok
tartoznak teljes katalógusukat tizennégy napon

belül beszolgáltatni. A tudományos antikvárium köteles szabadkézalatti vásárlásait, ha az egy könyvnél husz koronát, több könyvnél ötven koronát meghalad, a szocializáló bizottságnál bejelenteni. Ez a rendelet vonatkozik a zeneműkiadásokra is.
